

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1994-1995

6 MAART 1995

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 29 maart 1976 betreffende de gezinsbijslag voor zelfstandigen

MEMORIE VAN TOELICHTING

Dit ontwerp dat wij de eer hebben aan uw vergadering voor te leggen strekt ertoe om aan de Koning de bevoegdheid te verlenen om, bij een in Ministerraad overlegd besluit, een tegemoetkoming inzake gezinshulp in te stellen ten aanzien van zelfstandigen die gerechtigd zijn op gezinsbijslag.

De tegemoetkoming inzake gezinshulp zal een verlengstuk zijn van de gezinsbijslag en zal mede gefinancierd worden door de opbrengst van de sociale bijdragen.

Hieronder volgt het commentaar bij de artikelen van het ontwerp.

Artikel 1

(*Wet van 29 maart 1976 betreffende de gezinsbijslag voor zelfstandigen, art. 1*)

Dit artikel wijzigt artikel 1 van de wet van 29 maart 1976 betreffende de gezinsbijslag voor zelfstandigen, door aan de Koning de mogelijkheid te geven een tegemoetkoming inzake gezinshulp in te stellen.

De toevoeging van een tegemoetkoming inzake gezinshulp aan de bestaande voorzieningen inzake gezinsbijslag beoogt de vrijwaring van de beroeps-

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1994-1995

6 MARS 1995

Projet de loi modifiant la loi du 29 mars 1976 relative aux prestations familiales des travailleurs indépendants

EXPOSÉ DES MOTIFS

Le présent projet que nous avons l'honneur de soumettre à votre assemblée tend à donner au Roi le pouvoir de créer, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, une allocation en matière d'aide familiale pour les travailleurs indépendants qui ont droit aux prestations familiales.

L'allocation en matière d'aide familiale sera un prolongement des prestations familiales qui sera cofinancé par le produit des cotisations sociales.

Ci-dessous, nous commentons les articles du projet.

Article 1er

(*Loi du 29 mars 1976 relative aux prestations familiales des travailleurs indépendants, art. 1er*)

Cet article modifie l'article 1er de la loi du 29 mars 1976 relative aux prestations familiales des travailleurs indépendants, en donnant au Roi la possibilité de créer une allocation en matière d'aide familiale.

L'adjonction d'une allocation en matière d'aide familiale à ce qui existe déjà dans le domaine des prestations familiales vise la préservation de la flexibilité

flexibiliteit van de zelfstandigen en de meewerkende echtgenoten door een aangepaste en erkende dienstverlening.

Een aangepaste tegemoetkoming is onder meer wenselijk in situaties zoals langdurige ziekte of langdurig herstel na een ongeval van één der leden van het gezin. Daarnaast is opvang van kinderen van zelfstandigen ook een domein waarvoor in het kader van dergelijke tegemoetkoming maatregelen kunnen genomen worden.

Artikel 2

(*Wet van 29 maart 1976, art. 2*)

Dit artikel past artikel 2 van dezelfde wet in functie van de wijziging van het artikel 1 aan.

*De minister van de Kleine en
Middelgrote Ondernemingen en Landbouw,*

A. BOURGEOIS.

professionnelle du travailleur indépendant et du conjoint aidant par une prestation de service adaptée et reconnue.

Une allocation appropriée est notamment souhaitable dans des situations telles qu'une longue maladie ou convalescence après un accident d'un des membres du ménage. De plus, l'accueil des enfants du travailleur indépendant est également un domaine dans lequel des mesures peuvent être prises dans le cadre d'une telle allocation.

Article 2

(*Loi du 29 mars 1976, art. 2*)

Cet article adapte l'article 2 de la même loi en fonction de la modification de l'article 1er.

*Le ministre des Petites et Moyennes Entreprises
et de l'Agriculture,*

A. BOURGEOIS.

ONTWERP VAN WET

ALBERT II,
Koning der Belgen,

*Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.*

Op de voordracht van Onze minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw en op het advies van Onze in Raad vergaderde ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Artikel 1 van de wet van 29 maart 1976 betreffende de gezinsbijslag voor zelfstandigen wordt aangevuld met het volgende lid:

« De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit een bijkomende tegemoetkoming instellen ten voordele van de zelfstandigen die gerechtigd zijn op kinderbijslag. »

Art. 2

In artikel 2, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 17 maart 1993, worden de woorden « Deze regeling » vervangen door de woorden « De regeling van de gezinsbijslag ».

Gegeven te Châteauneuf-de-Grasse, 2 maart 1995.

ALBERT

Van Koningswege:

*De minister van de Kleine
en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw,*

A. BOURGEOIS.

PROJET DE LOI

ALBERT II,
Roi des Belges,

*À tous, présents et à venir,
SALUT.*

Sur la proposition de Notre ministre des Petites et Moyennes Entreprises et de l'Agriculture et de l'avis de Nos ministres qui en ont délibéré en Conseil,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre ministre des Petites et Moyennes Entreprises est chargé de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

L'article 1er de la loi du 29 mars 1976 relative aux prestations familiales des travailleurs indépendants est complété par l'alinéa suivant:

« Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, créer une allocation supplémentaire pour les travailleurs indépendants qui ont droit aux allocations familiales. »

Art. 2

À l'article 2, alinéa 1er, de la même loi, modifié par la loi du 17 mars 1993, les mots « Ce régime » sont remplacés par les mots « Le régime des prestations familiales ».

Donné à Châteauneuf-de-Grasse, le 2 mars 1995.

ALBERT

Par le Roi:

*Le ministre des Petites
et Moyennes Entreprises et de l'Agriculture,*

A. BOURGEOIS.

**VOORONTWERP VAN WET VOORGELEGD
AAN DE RAAD VAN STATE****Artikel 1**

Artikel 1 van de wet van 29 maart 1976 betreffende de gezinsbijslag voor zelfstandigen wordt aangevuld met het volgende lid:

« De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit een tegemoetkoming inzake gezinshulp instellen ten aanzien van de zelfstandigen die gerechtigd zijn op gezinsbijslag. »

Art. 2

Deze wet treedt in werking op 1 februari 1993.

**AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS
AU CONSEIL D'ÉTAT****Article 1er**

L'article 1er de la loi du 29 mars 1976 relative aux prestations familiales des travailleurs indépendants est complété par l'alinéa suivant :

« Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, créer une allocation en matière d'aide familiale pour les travailleurs indépendants qui ont droit aux prestations familiales. »

Art. 2

La présente loi entre en vigueur le 1er février 1993.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 2 maart 1993 door de minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van wet « tot wijziging van de wet van 29 maart 1976 betreffende de gezinsbijslag voor zelfstandigen », heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zitting van 20 april 1993, op 29 juni 1993 het volgend advies gegeven:

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het ontwerp heeft tot doel artikel 1 van de wet van 29 maart 1976 betreffende de gezinsbijslag voor zelfstandigen aan te vullen met een bepaling waarbij aan de Koning de bevoegdheid wordt verleend om bij een in Ministerraad overlegd besluit een « tegemoetkoming inzake gezinshulp » in te stellen ten voordele van de zelfstandigen die gerechtigd zijn op gezinsbijslag.

Blijkens de memorie van toelichting moet de voorgenomen maatregel bijdragen tot « de vrijwaring van de beroepsflexibiliteit van de zelfstandigen en de meewerkende echtgenoten ». Daarbij wordt onder meer gedacht aan situaties zoals langdurige ziekte of langdurig herstel na een ongeval van een der leden van het gezin alsmede aan de opvang van kinderen van zelfstandigen.

De nieuwe tegemoetkoming « zal een verlengstuk zijn van de gezinsbijslag en zal mede gefinancierd worden door de opbrengst van de sociale bijdragen ».

BEVOEGDHEID

1. Krachtens artikel 5, § 1, II, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn, wat de bijstand aan personen betreft, de Gemeenschappen bevoegd voor « het gezinsbeleid met inbegrip van alle vormen van hulp en bijstand aan gezinnen en kinderen ».

In de memorie van toelichting bij het ontwerp van bijzondere wet (Parl. St., Senaat, 1979-1980, nr. 434/1, blz. 7) wordt met betrekking tot deze bepaling de volgende commentaar gegeven:

« Inzake de bijstand aan personen is de Gemeenschap, krachtens § 1, 2°, bevoegd voor :

a) Inzake het gezinsbeleid en de hulp en bijstand aan kinderen, onder meer voor :

1° De materiële, sociale, psychologische, morele en opvoedende bijstand en hulpverlening aan de kinderen, met inbegrip van het kinderopvangbeleid, hetzij dat deze bijstand en hulpverlening rechtstreeks, hetzij langs verenigingen en instellingen, met inbegrip van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn, verstrekt worden;

2° De morele en sociale hulp aan het gezin, meer bepaald door de erkenning en de toekenning van toelagen aan de diensten voor gezinshulp, aan de opleidingscentra voor gezinshulp en aan de thuis voor moeders. »

In het verslag van de Senaatscommissie (*ibid.*, nr. 434/2, blz. 125) wordt dienaangaande nog gepreciseerd :

« De Gemeenschap is echter niet bevoegd inzake gezinsbijslagen, gelet op het feit dat het hier gaat om een van de takken van de maatschappelijke zekerheid. »

2. Zoals hiervoren bij de omschrijving van de strekking van het ontwerp is vastgesteld, wordt de nieuwe tegemoetkoming opgevat als een verlengstuk van de gezinsbijslag en zal ze mede gefinan-

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, huitième chambre, saisi par le ministre des Petites et Moyennes Entreprises et de l'Agriculture, le 2 mars 1993, d'une demande d'avis sur un avant-projet de loi « modifiant la loi du 29 mars 1976 relative aux prestations familiales des travailleurs indépendants », après avoir examiné l'affaire à la séance du 20 avril 1993, a donné le 29 juin 1993 l'avis suivant :

PORTÉE DU PROJET

Le projet tend à compléter l'article 1er de la loi du 29 mars 1976 relative aux prestations familiales des travailleurs indépendants par une disposition accordant au Roi le pouvoir de créer, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, une « allocation en matière d'aide familiale » pour les travailleurs indépendants qui ont droit aux prestations familiales.

Selon l'exposé des motifs, la mesure projetée doit contribuer à « la préservation de la flexibilité professionnelle du travailleur indépendant et du conjoint aidant ». Les situations envisagées en l'espèce sont notamment une longue maladie ou convalescence après un accident d'un des membres du ménage, ainsi que l'accueil des enfants du travailleur indépendant.

La nouvelle allocation « sera un prolongement des prestations familiales qui sera co-financé par le produit des cotisations sociales ».

COMPÉTENCE

1. En vertu de l'article 5, § 1er, 11, 1°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, les Communautés sont compétentes, en matière d'aide aux personnes, pour « la politique familiale en ce compris toutes les formes d'aide et d'assistance aux familles et aux enfants ».

L'exposé des motifs du projet de loi spéciale (Doc. parl., Sénat, 1979-1980, n° 434/1, p. 7) commente cette disposition comme suit :

« En matière d'aide aux personnes, la Communauté est compétente, en vertu du § 1er, 2°, pour :

a) En matière de politique familiale et d'aide et d'assistance aux enfants, notamment pour :

1° L'aide et l'assistance matérielle, sociale, psychologique, morale et éducative aux enfants, en ce compris la politique d'accueil des enfants, soit que cette aide et cette assistance soient données directement, soit par la voie d'associations et institutions, en ce compris l'Œuvre nationale de l'Enfance ;

2° L'aide morale et sociale à la famille, notamment par l'agrégation et la subsidiation des services d'aide aux familles, des centres de formation d'aides familiales et des maisons maternelles. »

Le rapport de la Commission du Sénat (*ibid.*, n° 434/2, p. 125) apporte à ce sujet la précision supplémentaire ci-après :

« Par contre la Communauté n'est pas compétente en matière d'allocations familiales, étant entendu qu'il s'agit d'une des branches de la sécurité sociale. »

2. Ainsi qu'il a été relevé ci-dessus, en définissant la portée du projet, la nouvelle allocation est conçue comme un prolongement des prestations familiales qui sera co-financé par le produit des

cierd worden door de opbrengst van de sociale bijdragen. Voorts wordt ze bij uitsluiting voorbehouden aan de personen die als zelfstandigen gerechtigd zijn op kinderbijslag.

Daaruit volgt dat die tegemoetkoming — in weervil van het gebruik van het mogelijk misleidend woord «gezinshulp» — moet worden gerekend tot het sociaal statuut van de zelfstandigen, dat zaak is van de federale overheid.

OPMERKINGEN BIJ DE VOORGELEGDE TEKST

Aanhef

Aangezien, krachtens het bepaalde in artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, het onderhavig advies aan de memorie van toelichting van het ontwerp moet worden gehecht, dient de verwijzing naar dat advies te worden weggetallen.

Artikel 1

1. Ter inachtneming van de grondwettelijke bevoegdheidsverdeling tussen de wetgevende en de uitvoerende macht, dienen in de ontwerpen wet zelf de essentiële bepalingen inzake de nieuwe tegemoetkomingen te worden opgenomen en dient alleen de nadere uitwerking daarvan aan de Koning te worden overgelaten.

2. Om de hiervoren reeds aangegeven reden, wordt beter gesproken van een «bijkomende tegemoetkoming ten voordele van de zelfstandigen die gerechtigd zijn op kinderbijslag».

De kamer was samengesteld uit :

De heer J. NIMMEGEERS, kamervoorzitter;

De heren W. DEROOVER en J. VERMEIRE, staatsraden;

De heren J. GIJSSELS en A. ALEN, assessoren van de afdeling wergeving;

Mevrouw F. LIEVENS, griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J. VERMEIRE.

Het verslag werd uitgebracht door de heer W. VAN VAERENBERGH, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de heer G. VAN HAEGENDOREN, referendaris.

De Griffier,

F. LIEVENS.

De Voorzitter,

J. NIMMEGEERS.

cotisations sociales. Par ailleurs, elle est exclusivement réservée aux personnes qui, en tant que travailleurs indépendants, ont droit aux allocations familiales.

Il s'ensuit que cette allocation — nonobstant l'emploi de l'expression «aide familiale» qui risque de créer la confusion — doit être considérée comme relevant du statut social des travailleurs indépendants, qui est une matière de la compétence de l'autorité fédérale.

OBSERVATIONS RELATIVES AU TEXTE EXAMINÉ

Préambule

Dès lors qu'en vertu de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, le présent avis doit être annexé à l'exposé des motifs du projet, il y a lieu d'omettre la référence à cet avis.

Article 1er

1. Afin de respecter la répartition constitutionnelle des compétences entre les pouvoirs législatif et exécutif, il importe que la loi en projet même énonce les dispositions essentielles relatives aux nouvelles allocations et que seul le soin d'en préciser les modalités soit laissé au Roi.

2. Pour le motif déjà indiqué ci-dessus, mieux vaudrait faire état d'une «allocation supplémentaire pour les travailleurs indépendants qui ont droit aux allocations familiales».

La chambre était composée de :

M. J. NIMMEGEERS, président de chambre;

MM. W. DEROOVER et J. VERMEIRE, conseillers d'État;

MM. J. GIJSSELS et A. ALEN, conseillers de la section de législation;

Mme F. LIEVENS, greffier.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. VERMEIRE.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. G. VAN HAEGENDOREN, référendaire.

Le Greffier,

F. LIEVENS.

Le Président,

J. NIMMEGEERS.